

Lausunto ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmasta / TeA

VD/5119/00.04.03/2026

TeA/JV/SO/EL

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja Suomen ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman luonnoksesta.

Lausuntopyynnön asiakirjat ovat sähköisesti nähtävillä [Lausuntopalvelussa](#). Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 26.8.2026. Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan väliotsikkojen mukaisesti.

Tausta

Suomen ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelma (sosiaalinen ilmastosuunnitelma) on osa kansallista ja eurooppalaista ilmastopolitiikan kokonaisuutta, jossa keskeisenä tavoitteena on edistää vihreää siirtymää sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla. Suunnitelman laatiminen liittyy EU:n sosiaaliseen ilmastorahastoon, jonka tarkoituksena on tukea haavoittuvassa asemassa olevia EU-kansalaisia ja yrityksiä, kun päästökauppa laajenee koskemaan tieliikennettä ja rakennusten erillislämmitystä (EU:n päästökauppajärjestelmä 2). Rahoituksen käyttöön saamiseksi jäsenvaltioiden edellytetään laativan sosiaalinen ilmastosuunnitelma, jossa kuvataan ne kansalliset toimenpiteet, joilla haavoittuvia kotitalouksia, mikro-yrityksiä ja liikenteen käyttäjiä tuetaan siirtymässä.

Sosiaalista ilmastorahastoa koskeva suunnitelma liitetään erillisenä kappaleena osaksi kansallista kumppanuussuunnitelmaa. Sosiaalista ilmastorahastoa koskevaa suunnitelmaa koskevat lausuntokierrokset on toteutettu itsenäisesti, eikä sosiaalista ilmastorahastoa koskeva suunnitelma tule lausuttavaksi osana kumppanuusrahastosuunnitelmaa koskevaa lausuntopyyntöä. Sosiaalista ilmastorahastoa koskeva suunnitelma hyväksytään EU-komissiossa erillisessä menettelyssä.

Tavoitteet

Suomen kansallisessa suunnitelmassa esitetään toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on lieventää päästökaupan laajentamisen aiheuttamia sosiaalisia vaikutuksia ja ehkäistä energiaköyhyyttä ja liikenneköyhyyttä tilanteessa, jossa fossiilisten polttoaineiden käytön kustannukset kasvavat. Toimet kohdennetaan erityisesti niihin ryhmiin ja alueisiin, joihin kustannusvaikutuksen kohdistuvat voimakkaimmin. Tavoitteena on, että kotitalouksilla ja mikroyrityksillä olisi paremmat mahdollisuudet sopeutua muutokseen, esimerkiksi vähentämällä energiankulutusta, parantamalla energiatehokkuutta tai siirtymällä vähäpäästöisiin ratkaisuihin. Samalla suunnitelman tavoitteena on tukea rakenteellista muutosta kohti kestävämpiä energia- ja liikkumisen ratkaisuja.

Vantaan kaupunki pitää sosiaalisen ilmastorahaston tavoitteita kannatettavina mutta korostaa, että suunnitelman toimet tulisi kohdistaa haavoittuvassa asemassa olevaan väestöön asuinpaikkakunnasta riippumatta.

Euroopan laajuisesti on tunnistettu, että ilmastokriisi ratkaistaan merkittävältä osin kaupungeissa. Kaupungit ovat myös valmiita ja halukkaita tekemään vaikuttavia päästövähennyksiä. On kuitenkin huomiotava, että kaupungeissa asuu valtaosa Suomen väestöstä ja siten myös merkittävä määrä haavoittuvassa asemassa olevia ihmisiä päästökaupan muuttaessa liikkumisen ja lämmityskulujen hinnoittelua tavoilla, jotka eivät ole kaupunkien päätäntävallassa. Sosiaalisesti kestävä ja oikeudenmukainen siirtymän

turvaamiseksi tulee kaupungeissa asuvat haavoittuvat väestöryhmät huomioida yhtä lailla kuin pienempien paikkakuntien asukkaat.

Huomioimalla suurten kaupunkiseutujen väestö paremmin suunnitelman jatkovalmistelussa voidaan parantaa suunnitelman vaikuttavuutta, kustannustehokkuutta ja toimenpiteiden oikeudenmukaista kohdentumista asuinpaikasta riippumatta.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 24.8.2026 § 19

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa ympäristöministeriölle liitteen mukainen lausunto.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko jätti asialle seuraavan *pöytäkirjalausuman*:

Perussuomalaiset pitävät tärkeänä, että ilmastotoimien sosiaaliset vaikutukset arvioidaan realistisesti ennen uusien kustannusten syntymistä.

*Päästökaupan laajentuminen liikenteeseen ja rakennusten lämmitykseen voi nostaa polttoaineen, liikku-
misen ja lämmityksen kustannuksia. Näitä kustannuksia ei tule siirtää kohtuuttomasti pienituloisten,
työssään autoa tarvitsevien, omakotiasujien tai pienten yritysten kannettaviksi.*

*Mahdollisten tukien ja kompensatioiden tulee olla riittäviä, helposti saavutettavia ja käytettävissä jo
ennen kuin uudet kustannukset tulevat kotitalouksien ja yritysten maksettaviksi.*

*Vantaan tulee lisäksi arvioida kaikissa jatkotoimissa niiden kokonaisvaikutukset kuntalaisten elinkustan-
nuksiin, asumiseen, liikkumiseen ja yritysten toimintaedellytyksiin. Ilmastopolitiikkaa ei tule toteuttaa
tavalla, joka lisää jo ennestään taloudellisesti tiukilla olevien ihmisten kustannuksia tai eriarvoisuutta.*

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto ympäristöministeriölle Suomen ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman luonnoksesta

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

ympäristösuunnittelija Eira Linko, puh. 040 627 6577
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)